

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:

Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:

BITTERMANN SÁNDOR.

Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket
a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Mégegyszer a bécsi gyerekcsinnyről.

A köpeniki kapitány szélhámosága az egész európai sajtó érdeklődését felébresztette. A bécsi tiltakozás, mely egyenesen európai szenzációnak készült, jóformán senkit sem érdekel.

Pedig érdekes, mert egyedül áll a világtörténelemben az az eset, hogy egy nemzet parlamenti kisebbsége, mely otthon a saját kormányát megbuktatni nem tudta, elment egy másik országba kifejezetten azzal a céllal, hogy ott nemzetét Európa előtt mélyen kompromittálna fogja.

Elment oly időben, amidőn a nemzetközi atmoszféra tele van villamos feszültséggel, amikor lángol a szomszédság épülete és félni lehet attól, hogy a tűz átsap a magunk házára is, amikor tehát itthon is elég dolga volna annak, aki dolgozni vágyik.

Az európai sajtó ezt az érdekes helyzetet nem tekintette elég érdekesnek arra, hogy a benne rejlő szenzációt felkarolja, — az ellenzék bécsi szereplését attrakciónak látja csupán és csak annyi figyelmet szentel neki, mint egy rosszul sikerült vígjátéknak szentelni szokás.

Európa tehát az mondta, hogy: menjetek szépen baba a magatok apró dolgaival és végezzétek el a házi per-patvart otthon, a magatok portáján.

Még a bécsi szociáldemokraták sem azonosították magukat a Bécsben megjelent magyar parlamenti kisebbséggel, úgy, hogy a magyar képviselők jónak látták, hogy el ne menjenek arra a szocialista népgyűlésre, melyet a bécsi pártvezérek direkt az ő tiszteletükre rendeztek.

Miért nem jelentek meg ezen a gyűlésen? Hiszen a szociáldemokrata párt meghívóján direkt hirdette volt, hogy a magyar képviselők is eljönnek erre a gyűlésre.

Azért, kérjük szeretettel, mert a bécsi szociálisták nem értik a tréfát akkor, amikor a választójog kérdéséről van szó. A bécsi szociálisták az osztályharcot a feudális rend ellen folytatják és ennek a rendnek a szekerét tolni nem akarják.

Még is mondták ezt a gyűlés határozati javaslatában, melyben a feudális urak közvetlenül és igen feltűnően vannak aposztrofálva.

Még nem pattant ki a titok; de a bécsi szociálisták határozatából már látszik, hogy ott megismerték annak a

paktumnak a titkát, mely a magyar agráriusok között létrejött. Ez a titok az, hogy: osztozkodunk. Ti meghagyjátok nekünk a parasztokat, mi átengedjük nektek az ipari gócpontokat. A szociáldemokrata párt átengedte az agrárius feudális főuraknak a mezőgazdasági munkásokat, a főurak pedig átengedték a szociálistáknak az ipari munkásokat.

A bécsi elvtársak ezt a politikai titkot éppen akkor tudták meg, mikor a bécsi gyűlés határideje már ki volt tűzve. Megtudták, hogy Csizmadia Sándor, a földmunkások vezére nyíltan megtámadta a szocialista párt vezéreit és szemökbe vágta, hogy elárulták a földmunkások szavazati jogát. Erre a súlyos vádra Kunfi Zsigmond szónoklata adott okot, mert Kunfi egyenesen kimondta, hogy a magyarországi szociáldemokrata párt most nem harcol a földmunkások szavazati jogáért, mert a magyar földmunkások még szervezetlenek és a politikai jogok gyakorlására még nem alkalmasak.

A bécsiek ebből ismerték meg a magyar választójogi küzdelem belső tartalmát és azért a gyűlés egyik szónoka olyan hangon beszélt a feudális agrárius urak koalíciós uralmáról, ami-

RÁ CZITS és CZVRKUSITS

fűszer- és csemegeüzlete

ZOMBOR, Szentgyörgy-tér 6.

100-80

Legfinomabb

KÁVÉK

TEÁK

RUMOK

TEASÜTEMÉNYEK.

Egyedül legjobbnak elismert „COLUMBIA“ pörköltkávé.

lyen hangon még Magyarországon sem aposztrofálták ezt az uralmat.

Ez a szenzáció nagyobb hullámokat ver az európai közvéleményben, mint a delegációs tiltakozás, mert mint a Népszava igen helyesen említi: a nyugati népek nem igen értik meg a magyar politikát és nem törődnek vele, mert a magyar politika állami és közjogi problémáit nem látják komolyaknak. A nyugati népek közéletét nagy gazdasági, társadalmi és művelődési harcok töltik be.

Azt a tüntetést tehát, mely a delegációban történt, a művelt országok közvéleménye csak gyerekes csinynek látja; azt a tüntetést azonban, mely azáltal történt, hogy a Bécsbe utazott magyar képviselők nem mertek elmenni arra a gyűlésre, amelyet a bécsi szociáldemokrata párt az ő tiszteletükre rendezett, — mindenütt figyelik, ahol a választójoggal összefüggő nagy társadalmi problémákkal foglalkoznak.

A bécsi tüntetés így felhívta Európa figyelmét a magyar választójogi reform kérdésére és ebből az a hasznalés most már ennek a fontos közügynek, hogy ha majd a kormány betérjeszti a képviselőház elé a választójogi javaslatot, — annak tartalmát nem éppen csak a magyar egyesült ellenzék tendenciózus elfogultsága fogja megbírálni, hanem tárgyilagos kritikát mond majd erről az európai közvélemény is, — melyre a restitució in integrum frázisai befolyással nem lesznek.

Igy mondja meg majd Európa, hogy a nagy társadalmi problémák nézőpontjából hol van az igazság.

Vízvezetési szabályrendelet.

Zombor most készül valóra váltani a vízvezeték és városatornázást, ebből az alkalomból nem lesz érdektelen Temesvár városnak most készült hasonló szabályrendeletének bemutatása.

Ugy ahogy kaptuk, nyilvánosságra adjuk alább ezt a statutumot, melyből meríteni is lehet a zombori szabályrendelet céljaira:

Temesvár város tanácsa elkészítette a vízvezetési szabályrendelet tervezetét. A szabályrendelet szerint a vízvezeték, mint önálló vállalat kezelik a csatornázási és vízvezetési igazgatóság vezetése mellett és a városi tanács felügyelete, valamint egy külön felügyelő-bizottság ellenőrzése mellett.

A szabályrendeletből kitészik, hogy a város vízvezetékére kétféle vizet szolgáltat majd és pedig talajvizet, vagyis ivóvizet és Béga vizet, vagyis használati vizet. A város kötelezettséget vállal, hogy mindenhol, ahol vízvezetési közcső fekszik, oda a háznak talajvizet szolgáltat. Ellenben a Béga vízvezetékéből nem köteles adni csak akkor, ha azt különös közérdek megkívánja.

A város a szabályrendelet feltételei szerint kötelezettséget vállal aziránt:

a) hogy a vízvezetési csőhálózat mentén fekvő ingatlanokat, a házi szükségletek kielégítése céljából, talajvizet ellátja;

b) hogy a vízvezetési csőhálózat mentén fekvő épületekben a vendéglők, kávéházak, szállodák, színházak és mulatóhelyek, továbbá a boltokban gyakorolt ipariüzletek, házi diszertek és az azokhoz tartozó üvegházak vízszükségeit talajvizet fedezi;

c) hogy — amennyiben a bégavíz-vezeték felszerelése és gazdaságossága megengedi — a városi tanács által kiadandó engedély feltételei értelmében az ipari üzemekhez, továbbá kertöntözésre és szökőkutak táplálására szolgáló bégavizet szolgáltatja.

Azon lakosok, kiknek háza mentén a vízvezetési közcső még nincsen kiépítve, a felállítandó vízvezetési közcsővel fedezik közszükségletüket,

Magáncélokra közcsővel a vízhozadás csak kézi edényekben van megengedve, kezes járművön vagy állati erővel a közcsővel vizet szállítani tilos.

A vízvezeték használatáért fizetendő díjak a következők: a) alapdíj, b) vízdíj, és c) vízmérőbér.

A talajvízvezeték vízének használatáért, illetve használhatásáért a város területén lévő összes házak tulajdonosai — amennyiben a ház előtt vízvezetési közcső van, vagy a ház nyilvános közcsőtől 200 m.-nél messzebb nem fekszik — a házban lévő lakrészek számához képest negyedévenként és lakrészenként 1 kor. 12 fillér alapdíjat tartoznak fizetni.

A vízvezeték használatáért fizetendő alapdíj kivételében lakrészek vétele a szoba, fürdőszoba, a fürdőhelyiség, a padlásszoba, a pinceszoba, az előszoba, a hálófülke, a konyha, az árnyékszék, a terem, az iroda: a bolt, a műhelynek, vagy egyéb célra is használt lakószoba; a lakásul szolgáló, vagy ha üresen áll is, e célra alkalmas helyiség; a nyitott helyiségek, u. m.: mézár-szék, bolt, kávéház, koresma, vendéglő, szálloda helyiségek s ezeknél az üzlet folytatására szolgáló vendégszobák; végül az istálló. Az 50 négyzetméternél nagyobb alapterületű helyiségek két lakrészenként számíttatnak.

Amennyiben a vízmérő által kimutatott vízfogyasztás lakrészenként és negyedévenként a 3 és fél köbmétert meghaladná, a többletfogyasztás minden köbmétere után a háztulajdonos 32 fillér vízdíjat tartozik a vízvezetési és csatornázási pénztárba, az erre vonatkozó felhívás vételétől számított 15 nap alatt befizetni.

A vízmérő használatáért és fentartásáért évnegyedévenként utólagosan, az erre vonatkozó felhívás vételétől számított 15 nap alatt a következő használati bér fizetendő: a) 13/15 mm. vízmérő után 2 kor., b) 20 mm. vízmérő után 2.20 kor., c) 25 mm. vízmérő után 3 kor., d) 30 mm. vízmérő után 30 kor., e) 40 mm. vízmérő után 5 kor.

Előfizetési felhívás

a
„BÁCSKA“

XXXV. évfolyamára

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

Egész évre 12 korona.
Fél évre 6 korona.
Negyedévre 3 korona.

Néptanítók számára:

Egész évre 8 korona.
Fél évre 4 korona.
Negyedévre 2 korona.

Előfizetési pénzek **Bittermann Nándor és fia** könyv- és könyomdájába küldendő.

H I R E K.

Képkiallítás Zomborban.

A magyar festőművészek egy neves csoportja kereste fel ismét városunkat, hogy két év után most újból kiváló munkájukat bemutassák a zombori közönségnek.

A „gazdag Bácsország“ hírében áll az ország előtt a mi vármegyénk s ez olyan jelző, mely minden embernek, sőt még a magyar művészeknek is esalétek a szemében. Így voltak az előző években is városunkkal azok, akik gyönyörű reményeket táplálva eljöttek hozzánk kiállítást rendezni, majd pedig szomorú tapasztalatokkal gazdagon hagyták el városunkat.

A fővárosi művészek társaságai azért lelkes kitartással keresik fel Zombort, hogy ennek a derék városnak intelligens lakosságát meghódítsák a magyar művészetnek, mely dacára előrehaladott fejlődésének, oly nehezen bírja meghódítani a nagyközönség értését. Van mindenütt néhány hozzáértő egyen, aki esetleg vásárol is eredeti olajfestményeket, de ezek száma ma még nincsen olyan óriási számban, mint azt művészetünk haladása megkívánja. Eredeti képeket igazán csak előkelő úri családok otthonában találunk, ami kvazi a család intelligenciájának fejlődésére akar rámutatni.

Neves piktoraink egy serege sorakozik most fel műveikkel az Általános Ipartestület termeiben, melyet az elnökség készséggel engedett át a művészek részére. (A város-háza terme ugyanis javítás alatt van.)

A zombori kiállítás október 2-től 9-ig fog tartani és részt vesznek műveikkel a következő művészek: Feszty Árpád, Kézdy Kovács László, Papp Emil, Hayer Arthur, Szepessy Kuszka Jenő, Bély-Vörös Ernő, Hollós Károly, Neogrady Antal, Kasznár-Ring Jenő, Bálint Árpád, Telkessy Valér, Német Béla. A kiállítás anyaga elsőrangú és megtekintésre érdemes, akinek pedig módja van hozzá, vásárlásra is ajánlatos. Körülbelül 140—150 db képből álló kiállítás szerdán délután 4 órakor nyílik meg és naponta délelőtt 9—12 ig, délután 3-tól 7 óráig megtekinthető 60 fillér belépődíj mellett.

Október 6-ika Zomborban.

Zombor város hazafias polgársága mint minden évben, úgy az idén is megünnepli nagy ünnepélyességgel október hatodikát. A nagy nap emlékére rendezendő ünnepségek sorrendje a következő: Reggel 9 órakor a róm. kath. plébániatemplomban ünnepélyes istentisztelet. Az istentisztelet befejezte után a megjelentek testületileg a Szabadság-térre vonulnak. A menet a plébániatemplomból a Szt.-Háromság-téren, a Gromon-utcán, Szt.-György-téren és Kossuth Lajos-utcán át vonul mindenütt a kocsitvon a Szabadság-térre. A menetet a középiskolák ifjusága nyitja meg, mely után a dalárdák következnek. Ezek után vonul a főispán ur vezetése alatt a vármegye és város törvényhatósága és tisztikara s a meghívott többi hatóságok és hivatalok. Ezeket követik az ugyancsak meghívott többi intézetek, egyesületek és társulatok és végül a nagyközönség. A menet a Szabadság-térre érkezvén, Schweidel József ércszobrá körül

a kiküldött bizottság által kijelölendő és a meghívók hátlapján közlendő helyeken elhelyezkedik. Az ünnepély kezdetén a kaszinó-egyleti dalárda élénkelte a „Szózat”-ot. Az ének elhangzása után az erre felkért szónok emlékbeszédet mond. Az emlékbeszéd után a város törvényhatósága nevében a polgármester leteszi a város koszoruját. Majd elhelyeztetnek a bizottság által megállapítandó sorrendben a leteendő többi koszorúkat. A koszorúk elhelyezése után a zombori iparos dalárda a „Hymnusz”-t énekli, s ezzel az ünnepély bezáródik.

Schweidel József hamvai. Hazafias mozgalom indult meg Zomborban. Nagy örömet okozott itt, hogy Schweidel Józsefnek, a zombori születésű aradi vértanúnak csontjait megtalálták. Megindult most a mozgalom, hogy a drága hamvakat a szülőváros számára megkapassák. A Schweidel-szobor hirdeti ugyan már Zombor kegyeletét, de e kegyeletet most már emelni akarják azzal, hogy a vértanu csontjait hazahozzák s ott találjon örök nyugalomát, ahol született. Zomborban az annexió mozgalom alkalmából egy gyűjtőbizottság alakult, mely feladatává tűzte, hogy a Boszniába mozgósított katonáink részére segélyt gyűjtsenek. E célra 4724 korona gyűlt egybe. Ezen összegből megmaradt még 2169 korona 5 fillér. Az a terv merült fel, hogy ezt az összeget Schweidel József csontjainak hazaszállítására és egy díszes mauzóleum felépítésére fordítsák. Kívánatos lenne, hogy a zombori kezdeményezők terve sikerüljön.

Kineveztek a béregi plébánost. Budanovich Lajos volt bajai káplánt a bajai járásbeli Béreg község plébánosának nevezte ki az érseki hatóság. Az új plébános arról nevezetes, hogy sok kellemetlensége volt állítólagos pánszláv agitáció miatt.

Fényes Samu dr. Zomborban. Vasárnap délelőtt 11 órakor szépszámu közönség jött össze az Eliteben, Fényes Samu dr. budapesti ügyvéd, az országos nevű szociológus meghallgatására. Fényes Samu dr. a zombori Voltaire-egyesület meghívására jött Zomborba, hol a közönség érdeklődéssel hallgatta színes előadásban előadott radikális ígét.

Egyházmegyei hír. Az érseki hatóság Leicht Györgyöt bajsai tanítóvá nevezte ki.

A betiltott zombori tüntetés. A zombori szociáldemokraták választójogi tüntetésre szólították péntek estére itteni híveiket. A rendőrkapitány pedig, akinek végre is kötelessége örködni a helybeli személy- és vagyonbiztonság fölött, az éjjeli órákra és a rendőrség csekély létszámára való hivatkozással betiltotta az éjszakai tüntető körmenetet. A főkapitányi határozat egyedül a szociáldemokratákat érinti, vasárnapra kelve, mégis azt látjuk, hogy fogadatlan prókátornak a függetlenségi párt zombori felhivatalosa csap föl. Teszi ezt az a függetlenségi párti lap, mely gazdáival együtt, uralma idején halálos ellensége volt a szociálisták demokráta törekvéseinek és akiknek demokráta érzésében most sem hisz senki. Meggyanusítás és alantás célzat nélkül persze most sem megy a dolog. Felsőbb nyomásnak mondja a betiltó határozatot, holott jól tudja, hogy a mai kormány hátralevő programjának főpontja a liberális és demokráta választójog. Jobb tudomása ellenére munkapárti hatalmi tülengésről beszél, holott megvan győződve róla, miszerint a főkapitányi megokolás minden szava igaz. Hisz maga a függetlenségi párt panasolja föl közgyűlésről-közgyűlésre a zombori rendőrség veszedelmesen csekély létszámát s így — mi türes-tagadás — nagyon is igaz, hogy beláthatatlan veszéllyel járhatott volna a függetlenségi elemek lelkiismeretlensége által egyébként is tulságosan fölizgatott szociáldemokrata hangulat.

Templomszentelés. Az ujonnan épült oromhegyesi templomot f. hó 29-én, vasárnap szentelte föl érseki felhatalmazás folytán Márton Mátyás magyarkanizsai prépost plébános.

Halálozás. Id. Hoffmann József nyug. róm. kath. tanító élete 79-ik évében szeptember-hó 27-én Magyarkanizsán elhunyt.

Halálozás. Lapzártakor vettük a következő gyászjelentést: Özv. Rátai Tivadarné Wundszám Terka, Wundszám Ida és özv. Kárász Istvánné Wundszám Cornélia szívüknek mélyes gyászával és fájdalommal tudatják, hogy édes anyjuk a legnemesebb, legszeretőbb és legjobb anya és nagyanya özv. Wundszám Sándorné Kekezovits Cornélia ma déli 12 órakor, áldásos életének 82-ik évében kisenvedett. Feledhetlen drága halottunkat október hó 2-án, szerdán délután 4 órakor kísérik utolsó útjára a szent Rókus temetőben levő családi sírboltba. Szentmisé-áldozatot október hó 3-án délelőtt 8 órakor mutatunk be örök üdvösségeért a helybeli róm. kath. plébániatemplomban. Zombor, 1912. évi szeptember hó 30-án. Halálát fájó és szomorú szívvel siratják még: Wundszám Sándor, Rátai Dezső, Rátai Mici, Rátai Blanka és ferje Lehrer Alfréd, unokái. Lehrer Irénke, Lehrer Cornélka, dédunokái. Legyen nyugalma eszöndes. Áldott emléke örökké él szívünkben.

Papi gyűlés Zomborban. A zombori esperesi kerület római katolikus papsága rendes őszi tanácskozását e hó 24-én tartotta Zomborban Meszner István, bezdáni apát-esperes elnöke alatt, aki megnyitó beszédében megemlékezett az elhunyt Hümpfner István kanonokról, aki a zombori esperesi kerület jegyzője volt. A jegyzői tisztelet Agatics Boldizsár nemesmilitiési plébános töl-tötte be.

Iskolák államosítása. Mint értesülünk, a csantavéri képviselőtestület a múlt napokban tartott gyűlésén foglalkozott az ottani elemi iskolák államosításával. A képviselőtestület elhatározta, hogy a katolikus iskolák államosítását kérni fogja.

Új rakodó állomások a baja-bezdán-apatini vonalon. A földmívelési miniszter a m. kir. államvasutak kezelése alatt álló baja-bezdán-zombor-apatini helyi érdekű vasút vonalán Nagybaracska, Csátalja, Küllöd, Bezdán, Monostorszeg, Bácskertes, Apatin és Szilágyi állomásokat, a m. kir. kereskedelemügyi miniszterrel egyet-értőleg, marharakodó állomásul engedélyezte.

A bajai polgármester-válság. Megbízható bajai forrásból jelentik: Hegedüs Aladár kir. tanácsos, Bajának huszonöt éve polgármestere, immár három hónapja szabadságon van és hivatalába való visszatérése csak igen rövid időre fog szólni. Baján szelvényben beszélnek a közeli polgármesterválasztásról, sőt már dr. Hegedüs Aladár utódját is tippelik, Erdélyi Gyula főjegyző, a Ferenc-rend lovagja személyében, aki most a polgármester távollétében a polgármesteri hivatalt is vezeti. Erdélyi Gyula már egy emberöltő óta áll Baja város szolgálataiban s a város igen sok kulturális és anyagi előrehaladást eredményező intézményt köszönhet neki. Baján azt is tudni vélik, hogy Erdélyi Gyula polgármestersége csak legfőlebb a ciklus hátralevő részére szól s három esztendő múlva már nem reflektál a polgármesteri állásra. Erdélyi már idősebb ember, tul van a hatvanon. Mint érdekességet jegyezzük föl, hogy amennyiben Erdélyit tényleg megválasztanák polgármesterré, Bajá-

nak másodizben lenne zsidó vallású polgármestere. Baja első izben való polgármestere Hauser Mór is zsidó vallású volt s a bajaiaknak nem igen volt okuk megbánni, hogy liberálisak voltak a polgármester-választásnál. Hausernek köszönheti a város a szabadka-bajai vonalat, már ő kezdeményezte a baja-bátaszéki összeköttetést, kulturális intézményekkel is gazdagította városát, úgy hogy amikor Hauser Mór tavaly Orosházán, ahol nyugalomban élt, meghalt, Baja hivatalos köréi és polgársága őszinte részvéte kísérete sirba.

Dühöng a vörös kakas Zomborban. Szeptember hó 27-én, pénteken este fél 10 órakor ismeretlen okból kigyulladt a Széchenyi köruton levő Will-féle sütőde, amely porrá égett. Másnap, szeptember hó 28-án, szombaton éjjel fél 12 órakor ismét tűz ütött ki a Dob-utcában, mely alkalommal az Ödry-féle ház égett le. Tűzoltóink mind a két esetben derekasan működtek és sikerült is a tűznek tovaterjedését megakadályozni.

Új templom Péterrévén. Péterrévén a rk. hitközség, a községi képviselőtestület remélhető támogatása mellett, új templomot óhajtaná emeltetni. Ugyanis a régi templom már szűknek bizonyul a mindinkább fejlődő nagyközség igényeinek. Egy bizottság már keresi is az alkalmas és megfelelő tervet, amely szerint az új templom épülne. Hír szerint a szegedi Rókus városrészi templom mintájára szeretnék a péterréveiek az új templomjukat építtetni.

Egy volt zombori vasuti mérnök ígérete. Zomborban is sokan ismerik Balog Lipót volt szabadkai magánmérnököt, ki állami kinevezéshez jutva, mint máv. mérnök a gombosi hidépítéshez volt beosztva és Zomborban lakott. A mérnök az alábbi törvényszéki tudósítás szerint „kijárónak” csapott föl és porul járt. Muzslai Mihály államvasuti pályamunkás két évvel ezelőtt meghalt. A halálos ágyán a következőket mondta feleségének: — 1909. nyarán, amikor a gombosi vasuti hidat építettük, Balog Lipót államvasuti mérnök azt ígerte, hogy hétszáz koronáért megszerzi nekem a váltóóri kinevezést. A pénzt megszerkeztem, váltóra és átadtam a mérnöknek. Vártam türelmesen hetekig, hónapokig, tanultam is, de hiába, a kinevezés egyre később. Levelet irtam a mérnöknek, kérttem, könyörögtem, csak biztatott. Aztán már a biztatást is megunta, nem is válaszolt. Követelte vissza a pénzt, tanum is van elég, akik megmondhatják, hogy nincs jussa a pénzhez. A pályamunkás halála után az asszony levelet irt a mérnöknek, kérte vissza a hétszáz koronát. Megírta, hogy nyomorog a családjával, alig van betevő falatja és azt is megírta, hogyha megtartja a pénzt, följelenti fölöttes hatóságánál. Erre a levélre a mérnök föl-jelentette az asszonyt — zsarolás miatt. A zombori törvényszék a tanuvallomások alapján fölmentette a pályamunkás özvegyét. A fölmentő ítéletet most helybenhagyta a szegedi ítéltábla főlebbezési tanácsa is.

Zavarok az apatini zsidó-tanító állás körül. Az apatini zsidó-hitközség négyosztályos elemi iskolát tart fenn. Eddigi tanítója Fogarasra távozott most, mire pár nappal ezelőtt Neumann János okleveles tanítót választották meg az apatiniak. Az új tanító, ki évi 800 koronáért vállalta az állást, a hét elején megérkezett Apatinba és miután meggyőződött, hogy kilenc tanítványa mellett nem igen nyílik kilátás megélhetést biztosító mellékjövedelemre, estére lemondott az állásáról. A hitközség előjárósága erre nyomban Brandstädter Aladárt választotta meg apatini tanítóknak és most ő próbálkozik meg a 800 korona éhbér melletti éhenhalással.

Soroksár-bajai csatorna. A Dunavölgy-Lecsapoló Öntöző Társulat Soroksártól Bajáig tervezett csatornázás ügyében Baja város közigazgatási bizottságának e célra kirendelt albizottsága gyűlést tartott, amelyen elutasította a társulatnak Baja határában kisajátítandó területre vonatkozó kérelmét, mert a társulat a pestmegyei alispáni hivataltól engedélyezett tervet az önkényesen megváltoztatta s ezáltal a Máv. vasuti vonalat kellemetlen helyen érintené. Az elutasítás alapjául a Máv. panaszja szolgált.

ANGOL RAGLÁNOK	
40 koronáért	
Fregoli (átváltoztatható) Raglánok, divat-mellények, !! kalapok !!	
GOLDFAHN SÁNDOR és FIÁ-nál	
ZOMBOR, KOSSUTH-UTCA.	
10-9	

A hódsági járás sorozási eredménye. Hódság és a környékbeli községek legényei közül most válogatták ki a katonai szolgálatra alkalmas legényeket és pedig elég szép eredménnyel. Szeptember hó 24 én Hódság 69, Pincéd 145 hadköteles egyénnel szerepelt s ebből a 214 hadjelöltből azonban csak 72-en kóstolják meg a komiszkenyeret. Bácsordas és Szilberek szülöttei álltak azután a mérték alá és pedig összesen 219-en. Bácsordas 67-et, Szilberek 152-öt küldött. Az eredmény azonban gyengébb volt, mert a 219 egyén közül csak 66-ra mondotta rá a vizitáló katonarvos a „tauglich” szót. Besoroztatott tehát 138 egyén, akik közül 31-et osztottak be a honvédséghez.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Szenzációs letartóztatás.

Hurokra került a moholi 200.000 koronás váltócsalás másik tettese.

Annak, a monstre váltóhamisítási ügynek, melynek főszereplője egy nagy bacskai gabonabizományos cég tulajdonosa és érdekelve van benne a dús gazdag Ofner cégen kívül egy egész sereg délbácskai gabonatermelő, új szenzációja van.

A szabadkai rendőrség letartóztatta a bűnyű eddig ismeretlen szereplőjét, a nagyszabású váltóhamisítás tettestársát *Pilis* Samu turjai gabonakereskedőt, a már régebben letartóztatott *Pilis* Izidor testvéröccsese személyében.

A szenzációs bűnyű előzményei röviden a következők:

Ofner Márton moholi gabonakereskedő és gőzmalomtulajdonos két év előtt, 1910-ben társas viszonyba lépett Klein Izidor volt gabonügynökkel és mint társaság gabonavásárló üzletet alapítottak, mely csakhamar óriási forgalmúvá fejlődött és busásan jövedelmezett. A bevásárlásokhoz a környékbeli gabonatermelő kisbirtokosoknak nagy összegű előlegeket hiteleztek ki, amihez a szükséges pénzt Ofner dús gazdag atyja, aki adai nagybirtokos, bocsátotta rendelkezésre. Ofner Márton, akinek nagy gőzmalma van Moholon, elfoglaltsága miatt a gabonai üzlet vezetését teljesen *Pilis* nek engedélyezte át. *Pilis* ezzel a bizalommal rutul visszaélt, mert a társasviszony tartama alatt a múlt évben és ez idén az eladó parasztagdák nevére több mint 260.000 korona értékű váltót hamisított. *Pilis* úgy manipulált, hogy a váltókat beváltotta és ugyanekkor hamis váltókat készített; amelyeket Ofner jóhiszeműen aláírt és azután ezeket is leszámítottatta a környékbeli községek pénztintézeteinél.

Ez év május havában Ofnerékát valaki figyelmeztette, hogy *Pilis* bűnös uton jár. A cégtársak bizalma megingott és felszámoltak. Ekkor kitűnt, hogy még 70—80.000 korona értékű hamis váltó van forgalomban.

Ofner Márton feljelentést tett *Pilis* Izidor ellen, megelőzőleg azonban Ofner atyja magához váltotta az összes hamis váltókat.

Pilis letartóztaták, de a hamis váltók értékének nyoma vesztett.

A megindult nyomozás folyamán megállapították, hogy a feljelentés megtétele előtt *Pilis* Izidor állandó összeköttetésben volt a testvéröccsésével *Pilis* Sam jelenleg turjai gabonakereskedővel, akinek letartóztatása előtt értékeket adott át elrejtés végett, amelyeknek összege azonban mindössze 5—6000 koronát tett ki.

Pilis Samut, aki bátyja letartóztatásának napján éppen Moholon volt, megmotozták, de már semmit sem találtak nála és szabadon bocsájtották.

Megállapítást nyert az is, hogy *Pilis* Izidor, akinek más üzletei is voltak, a váltóhamisítási manipulációval és az üzletek jövedelméből legalább 100.000 koronát rejtett el és ezért a zentai vizsgálóbíró a nyomozást folytatta ellene. Az ismeretlen tettestársak és bűnrészesek elleni nyomozással azonban a

szabadkai kir. ügyészség, a szabadkai rendőrkapitányságot bízta meg.

Minden kétséget kizáróan megállapították, hogy *Pilis* Izidor értékeket és készpénzt adott át testvérének, *Pilis* Samunak, de ez egészen mostig tagadta bűnösségét. Most azonban a nyomós bizonyítékok sulya alatt, beismerő vallomást tett, de csak arra nézve, hogy bátyja 5—6000 korona értékét adott át neki. Az elrejtett összeg legnagyobb részének hollétét még mindig homály fedi.

Pilis Samut beismerő vallomása folytán előzetes letartóztatásba helyezték.

A rendőrség a nyomozást nagy eréllyel folytatja tovább és valószínű, hogy rövid időn belül több újabb letartóztatás folytán fog az elrejtett nagy összeg pénz holléte kitudódni.

S P O R T.

Zombori löversenyek.

Az idei zombori löversenyek szeptember hó 28-án, szombaton és 29-én, vasárnap zajlottak le közepes nézőközönség érdeklődése mellett. A versenyek eredménye a következő:

Első nap.

1. *Megnyitó verseny.* 1000 korona. Táv. 1300 m. (9 aláírás.) 1. Tövisgyházi ménes: 6é. s. k. Igaz legyen 72 kg. Mindig—Isolde. Lovagolta Folis. — 2. Neumann A. urnő: 5é. p. k. Mácsola 68 kg. Vesuvian—Maeca. Lovagolta Frics. — 3. Meszes Mátyás ur: 5é. p. k. Kisleány (fv.) 63 kg. Fenék—Verneulle. Lovagolta tulajdonos. — 4. Benson Vilmos ur: 3é. p. m. Mén Marót 66 kg. Hazafi—Kisasszony. Lovagolta Sibrik.

2. *Lovaregyleti díj.* 1000 korona. Táv. 1600 m. (7 aláírás.) 1. Molnár Lajos főhadnagy: 3é. s. m. Füttyös 68 kg. Chevening—Fene. Lovagolta Folis. — 2. Molnár Lajos főhadnagy: 3é. s. k. Melange 64½ kg. Gouvernant—Meltány. Lovagolta Pókay.

3. *Handicap.* 1300 kor. Táv. 1800 m. (6 aláírás.) 1. Hajnal Alajos zászlós: 3é. s. k. Lunapark 66½ kg. Mindig—Szászorszép. Lovagolta Sibrik. — 2. Benson Vilmos ur: 3é. p. m. Mén Marót 67 kg. Hazafi—Kisasszony. Lovagolta Frics. — 3. Molnár Lajos főhadnagy: 3é. p. k. Turandot 64 kg. Falb—Turtle Dove. Lovagolta Folis.

4. *Urlovasok díja.* (Gátverseny.) 1200 korona. Táv. 2400 m. (5 aláírás.) 1. Mikes A. főhadnagy: 5é. p. k. Geri 73 kg. Tokio—Geraldine. Lovagolta Sibrik. — 2. Molnár Lajos főhadnagy: 3é. s. k. Ceralé 67 kg. Achilles H.—Bona Sera. Lovagolta Folis. — 3. Benson Vilmos ur: 3é. p. k. Tréfás 65 kg. Hazafi—Szeszély. Lovagolta Frics.

5. *Zombori díj.* 1000 kor. Táv. 2800 m. (6 aláírás.) 1. Mikes A. főhadnagy: 4é. p. h. Wood 67½ kg. Galáfard—Wonder. Lovagolta Sibrik. — 2. Molnár Lajos főhadnagy: 3é. s. k. Melange 62½ kg. Gouvernant—Meltány. Lovagolta Folis. — 3. Benson Vilmos ur: 3é. p. k. Tréfás 62½ kg. Hazafi—Szeszély. Lovagolta tulajdonos.

Második nap.

1. *Államdíj.* 1300 kor. Táv. 1800 m. (8 aláírás.) 1. Mikes A. főhadnagy: 4é. p. k. Wood 70 kg. Galáfard—Wonder. Lovagolta Sibrik. — 2. Meszes Mátyás ur: 5é. p. k. Kisleány (fv.) 65 kg. Fenék—Verneulle. Lovagolta tulajdonos. — 3. Molnár Lajos főhadnagy: 3é. p. k. Melange 64½ kg. Gouvernant—Meltány. Lovagolta Folis. — 4. Benson Vilmos ur: 3é. p. m. Mén Marót 66 kg. Hazafi—Kisasszony. Lovagolta Frics.

2. *Bácsmege díja.* 2100 korona. Táv. 2000 m. (8 aláírás.) 1. Tövisgyházi ménes: 6é. s. k. Igaz legyen 73½ kg. Mindig—Isolde. Lovagolta Folis. — 2. Pókay Dezső hadnagy: 3é. p. k. Fele se tréfa 65½ kg. Raeburn—Nefelejts. Lovagolta tulajdonos. — 3. Molnár Lajos főhadnagy: 3é. p. k. Turandot 64½ kg. Falb—Turtle Dove. Lovagolta Frics.

3. *Gátverseny handicap.* 1300 korona. Táv. 2600 m. (5 aláírás.) 1. Mikes A. főhadnagy: 5é. p. k. Geri 71 kg. Tokio—Geraldine. Lovagolta Sibrik. — 2. Molnár Lajos főhadnagy: 3é. s. k. Ceralé 66 kg. Achilles

II.—Bona Sera. Lovagolta Folis. — 3. Benson Vilmos ur: 3é. p. k. Tréfás 66 kg. Hazafi—Szeszély. Lovagolta Frics.

4. *Zárhandicap.* 1300 kor. Táv. 1200 m. (14 aláírás.) 1. Molnár Lajos főhadnagy: 3é. s. m. Füttyös 68 kg. Chevening—Fene. Lovagolta Folis. — 2. Neumann A. urnő: 5é. p. k. Mácsola 73 kg. Vesuvian—Maeca. Lovagolta Frics. — 3. Benson Vilmos ur: 3é. p. m. Mén Marót 68 kg. Hazafi—Kisasszony. Lovagolta Pókay. — 4. Meszes Mátyás ur: 5é. p. k. Kisleány (fv.) 61½ kg. Fenék—Verneulle. Lovagolta tulajdonos. — 5. Hajnal Alajos zászlós: 3é. s. k. Lunapark 67½ kg. Mindig—Szászorszép. Lovagolta Sibrik.

NYILTTÉR. *)

Nagy budapesti cég keres

egy katonaviselt, illetve had-
:: mentes fiatal embert ::

segédnek,

ki a német és szerb nyelvet
tökéletesen bírja. Ajánlatok
„Biztos jövő” jeligen **Mezei**
Antal hirdetési irodá-
jába Budapest, IV.,
:: Eskü ut 5. ::

*) Az e rovatban közölttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

HIRDETÉSEK.

Eladó birtok.

Zbegben (Szlavónia), közvetlen Sz.-Bród mellett **eladó egy 20 holdas birtok**, mely birtok áll 15 hold elsőrendű szántóból, 4 hold kaszálóból és 1 hold fiatal erdőből, a hozzávaló gazdasági épületekkel és eszközökkel. Továbbá **eladó** ugyanott egy **5-ös cséplőgép** is. Bővebb értesítést ad a tulajdonos

Majher András
Zbeg 41. sz.

2-1

U. p. Szlavon-Sztupnik.

HIRDETMÉNY.

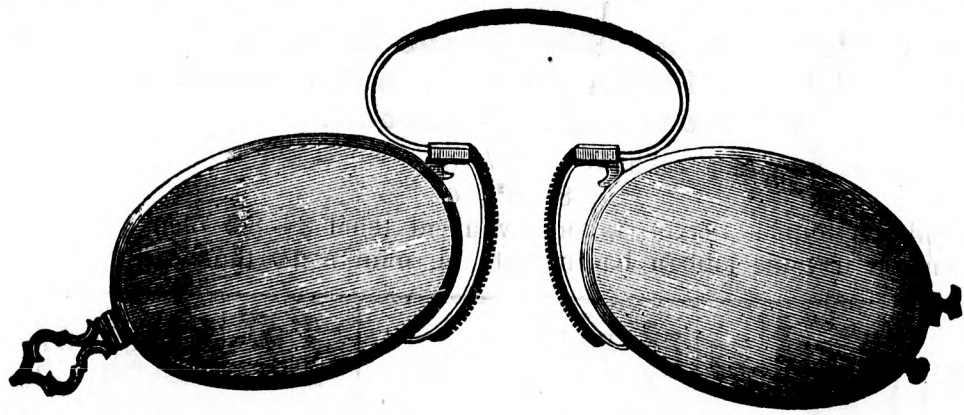
Izsépen prima buzatermő és elsőrendű kaszálóból álló **242 holdas** (1200 □ öl) **birtok több évre bérbeadó.**

Cím megtudható e lap kiadóhivatalában.

Kisközegen egy **7 és fél holdas** egy tagban levő amerikai vesszővel betülettett java termésben levő **szőlő** — csinos lakóház, vincellér lakás, pince, istálló és minden hozzávalóval — **jutányos áron eladó.**

Cím megtudható e lap kiadóhivatalában.

	A Zombori Iparosok Butorárucsarnoka Rákóczi- (bajai-) ut, saját ház.	
A Zombori Iparosok Butorárucsarnoka Rákóczi- (bajai-) ut, saját ház.	<p>ÁLLANDÓ BUTORKIÁLLÍTÁS, meglepetésszerű olcsó, a legmagasabb !! <small>100-20</small> igényeknek megfelelő !!</p> <p>LAKÁSBERENDEZÉSEK, <u>uri szobák, szalonok,</u> <u>ebédlők és hálószobák</u> nagy raktára.</p> <p>Ugyanott egyéb ipari készítmények állandó raktára és eladási helye. Elfogad a legmodernebb KÁRPITOS MUNKÁKAT és DISZITÉSEKET.</p>	A Zombori Iparosok Butorárucsarnoka Rákóczi- (bajai-) ut, saját ház.
	A Zombori Iparosok Butorárucsarnoka Rákóczi- (bajai-) ut, saját ház.	

**Optikai, betegápolási,
 elektrotechnikai vállalat.**

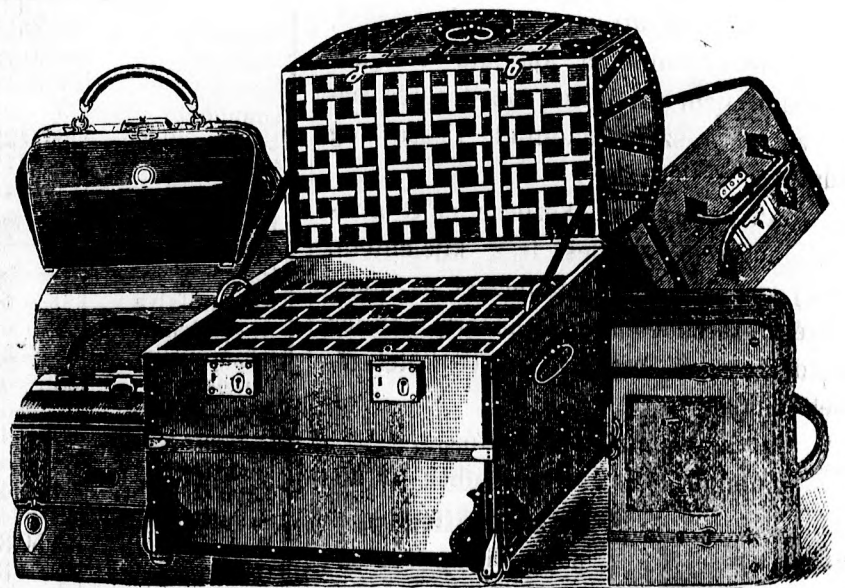
Nagy választék!! 100-42 Olcsó árak!!

**Javítások lehető leggyorsabban
 eszközölnetnek**

TELSCH GÁSPÁR
 lát- és műszerésznél, **ZOMBOR.**

Nyomatott Bittermann Nándor és Fia cég könyvnyomdájában Zomborban.

**Legolesőbb
 bevásárlási
 forrás**

Teltsch Gáspár
 bőröndgyárában, **Zomborban.**

Kiadótulajdonos: Bittermann Nándor és Fia cég.